

Zamagurské
noviny

november 2019

Regionálny mesačník | Ročník 8 | Číslo 11 | Cena: 1€

MILAN NOVOTNÝ

BOL AKTÉROM PROTIREŽIMOVÉHO
ŠTUDENTSKÉHO PROTESTU V NOVEMBRI 1989

STAVEBNÝ ÚRAD NARIAĐUJE ODSTRÁNENIE STAVBY

PAMÄTNÉ TABULE
OLYMPIJSKÝM VÍTAZOM

ROMAN POMAJO
OPÄŤ V ZAMAGURÍ

VORODAJ VYDÁVA
DEBUTOVÉ CD

ZA KOMUNIZMU
BOLO LEPŠIE

SLOVO ŠÉFREDAKTORA

**100 DNÍ PRED VOĽBAMI
POZITÍVNA SPRÁVA O MLADÝCH ĽUĎOCH**

V pondelky učím maturantov na Šupke, teda na Škole umeleckého priemyslu v Kežmarku. Jeden deň do týždňa som sa rozhodol venovať odovzdávaniu toho, čo som sa naučil a toho, čo sa stále učím. Za svojich osem hodín sa v tento deň snažím dať študentom strednej umeleckej školy čo najviac a najmä, snažím sa s nimi diskutovať, pretože umelec by mal vedieť formulovať názory.

Stretávame sa na predmete „Videotvorba“, teda tvoríme spolu krátke filmy a učím ich o tom, ako by mali filmy vznikajúť, ako by mohli vyzeráť a čo by z nich malo vyžarovať. Základom tohto celého je najprv počúvanie. Vždy sa snažím rozpútať diskusiu a potom už len načúvam názorom osemnásťročných ľudí. Musím povedať, že zmyšľanie týchto maturantov ma veľmi teší a nie je to s touto krajinou úplne v troskách. Teší ma, že Fico už ani nestojí za diskusiou a mladí ľudia otvorene hovoria o probléme, ktorým je Kotleba. Sami od seba formulujú pocity, ktoré hovoria o nebezpečnom človeku, ktorého volí národ zabúdajúci na vlastnú

históriu. Sami od seba začínajú hovoriť o Harabinovi, ktorý im ako mladým ľuďom za žiadnych okolností nepríde ako dobrá voľba. Teší sa, že naša krajina má za prezidentku ženu, pretože ženy majú mať v tejto spoločnosti svoje zásadné miesto. Teší ma, že môžem byť na týchto hodinách tým, ktorý načúva mladým ľuďom, ktorí majú kritické myslenie na veľmi zaujímavej úrovni. Vždy som mal rád hodiny na gymnáziu, keď na vyučovanie matematiky, či ekológie prišiel chytrý profesor, s ktorým sa dalo dobre baviť o tom, čo spoločnosť zažíva a akým smerom by a mala uberať. Mával názory, ktoré podnecovali kritické myslenie a dokázal s nami predebatovať aj celú hodinu. Čert ber učebné osnovy, tieto hodiny ma na strednej formovali azda najviac. Občas prišiel aj opačný extrém prívržencov marxizmu a leninizmu, ale tí si dodnes o mne myslia, že ma platí Soros. Mohol by! Už dlho túžim po hodinkách Apple Watch. Nuž, som rád, že som aj na našom gymplí našiel za mojich čias učiteľov, na ktorých dodnes myslím a spomínam si na to, čo sa mi na nich páčilo. To mi

pomáha v snahe byť v pondelok od 7:40 do 14:55 podnetným vyučujúcim. Je dobré stretnúť aj tých z opačnej strany barikády, aspoň viete, akým učiteľom by ste byť nechceli. A potom je tu ešte štýl, ktorý som si osvojil od otca. Nenásilný, pozitívny a veselý. Keď učil, takto jednal so svojimi študentmi. Nevieť, či jeden deň v týždni robí zo mňa učiteľa, ale určite to robí zo mňa šťastnejšieho človeka, pretože sa zhováram s mladými ľuďmi, na ktorých si sadá nádej tejto krajiny. Sypem si popol na hlavu, pretože som párkrát zapochyboval o mladých ľuďoch na Slovensku, pretože mnoho prieskumov ukázalo ako prvovoličov práve prívržencov zelených tričiek. Teším sa, že tí moji, bez ohľadu na to, aby poznali moje názory, slobodne predo mnou formulujú tie svoje, ktorým sa veľmi teším. Záver teda je: nebojím sa, lebo stále je tu kopa mladých, ktorí majú kritické myslenie na slušnej úrovni.

Lukáš Marhefka

MIMOCHODOM

Semifinalistky súťaže Zem spieva, ktoré poznáme ako Stoličného džyvyky, v decembri tohto roku vydávajú svoj prvý album. Podrobnosti už v decembrovom čísle Zamagurských novín.

ROMAN POMAJBO OPÄŤ V ZAMAGURÍ

Do RAMAGU Ateliéru prichádzajú uznávaní umelci, ktorí sú známi nie len na Slovensku. Veľmi nás teší fakt, že títo umelci sa k nám s radosťou vracajú a prinášajú skvelé predstavenia. Reč je o hercovi, Romanovi Pomajbovi, ktorý so svojim predstavením Ocko navštívil RAMAGU Ateliér vo februári tohto roku a po veľkom úspechu sme ho k nám pozvali opäť. Tento krát prišiel aj so svojou kolegyňou, herečkou Oľgou Belešovou. Komedialná show Zoznamka prilákala do RAMAGU Ateliéru množstvo divákov, ktorí s hercami výborne spolupracovali a vytvorili tak perfektnú atmosféru. Pani Erika, odborníčka na všetko, a pán Milan počas spoznávacieho zájazdu do Bulharska naučili cestujúcich divákov, ako si nájsť nového partnera alebo preveriť toho starého. Interaktívna show trvala necelé dve hodiny, po ktorých Roman Pomajbo pochválil tunajšie publikum a vyzdvihol jeho vnímavosť a ochotu zapájať sa. Ďakujeme priateľia, že vaše kroky smerujú do RAMAGU Ateliéru!

(sim)

KONCERT ŠTUDENTA CONSERVATORIO DI MUSICA PARMA

8. 11. 2019 sa vo farskom kostole v Spišskej Starej Vsi uskutočnil výnimočný sólový gitarový koncert profesionálneho gitaristu Timoteja Závackého. Absolvent pražskej Akadémie múzických umení a študent Conservatorio di Musica Parma predniesol geniálnu interpretáciu prestížnych gitarových skladieb a svojím umením doslova ohúril prítomných účastníkov komorného umeleckého podvečera, ktorý sa konal po piatkovej bohoslužbe. Timotej Závacký pochádza zo Spišskej Novej Vsi, kde absolvoval základnú školu, odkiaľ viedli jeho kroky na Štátne konzervatórium do Košíc. Jeho hra na gitaru je ovplyvnená aj svetoznáмым gitarovým virtuózom Štěpánom Rakom, s ktorým mal možnosť absolvovať aj spoločné koncerty.

(lum)

NIEKOĽKO VÝROČÍ PRE SPIŠSKÚ STARÚ VES

Práve tento rok zažíva Spišská Stará Ves tri zaujímavé výročia, ktoré boli pre mesto v minulosti mimoriadne dôležité. V roku 1399 dostala Spišská Stará Ves mestské výsady od uhorského kráľa Žigmunda Luxemburského, v tom čase bola totiž poddanskou obcou. Od tohto okamihu ubehlo práve v roku 2019, 620 rokov. 525 rokov dozadu, teda v roku 1494 sa dostalo Spišskej Starej Vsi privilegia konať týždenné trhy. Jej predispozíciu pre obchodovanie bola poloha na starobylej obchodnej ceste. Vo februári tiež uplynulo 545 rokov od stretnutia (21. februára 1474) Mateja Korvína a Kazimíra Jagelovského v Spišskej Starej Vsi. Matej Korvín mal vtedy len 31 rokov a bol v tom čase uhorským kráľom. Kráľ Kazimír Jagelovský, známy ako Kazimír IV., stál na čele Poľska od roku 1447 do svojej smrti v roku 1492.

(lum)

LOPATA PREDNÁŠAL PRE ŠPORTOVÝCH ODBORNÍKOV

Starovešťan, Mgr. Peter Lopata, PhD., pracuje ako vedúci Oddelenia diagnostiky v Národnom športovom centre. Koncom októbra prednášal na Konferencii pre športových odborníkov, ktorú organizovalo Národné športové centrum v spolupráci s Fakultou telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského v Bratislave. Témou jeho prednášky bola Diagnostika tréningovosti ako súčasť kondičnej prípravy a jej realizácia v NŠC. Celú prednášku nájdete na YOUTUBE.COM pod heslom: „Peter Lopata - Diagnostika tréningovosti ako súčasť kondičnej prípravy a jej realizácia v NŠC.“

(lum)

ROZHODNUTIE: STAVEBNÝ ÚRAD NARIAĐUJE STAVBU ODSTRÁNIŤ!

Ked' sa vyberiete na Jezersko a na rázcestí, medzi Rel'ovom a Spišskými Hanušovcami odbočíte smerom do tejto síce maličkej, no turisticky atraktívnej obce, možno ešte neviete, že až po samotnú značku označujúcu obec, s nápisom „JEZERSKO“ sa nachádzate v chotári, alebo lepšie povedané, na katastrálnom území obce Spišské Hanušovce. Čiže aj prvé domy pri vstupe do obce patria Hanušovciam. Vstup do obce Jezersko po pravej strane už roky lemuje malá chatrná usadlosť Rómov. Práve tá sa stala kameňom úrazu medzi spoluvlastníkmi pôdy, na ktorom sa táto usadlosť nachádza a medzi občanmi, ktorí sa rozhodli si na tomto mieste postaviť stavbu, ktorej podľa vyjadrení kompetentných inštitúcií a zároveň po zvážení gazdovským rozumom, nemožno prisúdiť bezúhonnosť. S týmto problémom nás v redakcii navštívili spoluvlastníci pozemku, na ktorom sa predmetná stavba, teda hniezdo sporu, nachádza. V záujme zorientovať čitateľov v tomto spore sme sa rozhodli nadobudnúť niekoľko dokumentov a vyjadrení, ktoré vám v nasledujúcich riadkoch priblížime.

ILUSTRÁČNÝ PROLÓG PROBLÉMU

Predstavte si, že na vašom kúsku zeme začne sused stavať dom. Nemáte medzi sebou ploty, no hranica pozemku je raz úradne daná, čo si môžete pokojne overiť na online stránke Katastra nehnuteľností. Stane sa to, že na vašom pozemku, ktorého ste spoluvlastníkom spolu s ďalšími osobami, začne rásť stavba. Staviteľ je spoluvlastníkom na susednom pozemku, no jeho stavba značnou časťou zasahuje aj na parcelu, na ktorej liste vlastníctva jeho meno nájsť nemôžete. To sa stalo tesne pred vstupom do Jezerska. Skutočnosť sme si skúšali priblížiť aj na online katastri, ktorý jasne ukazuje existenciu objektu, ktorého pôdorys presahuje cez niekoľko hraníc

susedných pozemkov. Je teda dôvod sa domnievať, že objekt, ktorý bol vybudovaný na danom mieste, možno považovať za stavbu, ktorá nie je právne vysporiadaná a vznikla nezákonne.

MIESTNY STAVEBNÝ ÚRAD REAGOVAL

Keďže tento kus zeme patrí katastru Hanušoviec, 13. 7. 2018 vydala obec Spišské Hanušovce svoje stanovisko k tejto veci, ktoré s okamžitou platnosťou zastavuje všetky práce na stavbe rodinného domu na pozemku KN-E parc. č. 3514 v kat. území Spišské Hanušovce. V odôvodnení tohto dokumentu stojí: „Obec Spišské Hanušovce, ako príslušný stavebný úrad na základe podnetu miestneho šetrenia zo dňa 12. 07. 2018

zistila, že stavebníci, trvale bydliskom Spišské Hanušovce, realizujú stavbu rodinného domu v obci Spišské Hanušovce, na pozemku parc. č. 3514, kat. územia Spišské Hanušovce, ktorú možno realizovať iba na základe právoplatného stavebného povolenia. Vzhľadom na uvedené, Obec Spišské Hanušovce, podľa § 102 ods. 2 stavebného zákona, s okamžitou platnosťou zastavila stavebné práce na uvedenej stavbe. V prácach na stavbe možno pokračovať až na základe právoplatného stavebného povolenia vydaného Obcou Spišské Hanušovce – stavebným úradom.“

O VECI ROKOVALI AJ NA STAVEBNOM ÚRADE V KEŽMARKU

Stalo sa tak 13. 12. 2018. Stavebný úrad predvolal stavebníka spornej stavby za účelom prerokovania priestupku, ktorého sa stavebník dopustil tým, že stavbu začal realizovať bez stavebného povolenia. Stavebný úrad v Kežmarku totiž obdržal podnet v tejto veci a na základe neho vykonal miestne šetrenie 22. 10. 2018. Na základe šetrenia bolo úradom zistené, že stavebník začal bez povolenia a stavba je dokončená v rozsahu vymurovania obvodových múrov a zrealizovania dreveného krovu. Keďže sa to všetko dialo bez stavebného povolenia, úrad konštatuje, že jednoznačne porušil ustanovenia stavebného zákona. Stavebník bol predvolaný na prerokovanie priestupku, dňa 29. 11. 2018, bol vypočutý a poučený o jeho právach a povinnostiach. Stavebník na vypočutí konštatoval, že dom tam už v minulosti stál a z dôvodu vyhorenia ho začal obnovovať na tých istých základoch stavby, ktorá bola v minulosti riadne povolená Obecným úradom Spišské Hanušovce. Stavba bola povolená pradedovi stavebníka. Na záver stavebník konštatuje, že si je vedomý porušenia zákona a súhlasí s dodatočným stavebným povolením. Na to stavebný úrad v zápisnici udáva svoje vyjadrenie v znení: Stavebník je povinný požiadať o dodatočné stavebné povolenie na príslušnom stavebnom úrade obce Spišské Hanušovce na základe porušenia stavebného zákona. Tieto informácie stoja v zápisnici zo dňa 13. 12. 2018.

ROZHODNUTIE O ODSTRÁNENÍ STAVBY

V júni tohto roku vydal stavebný úrad Spišské Hanušovce jednoznačné rozhodnutie o odstránení stavby. Stavebník mal totiž po rozhodnutí úradu v Kežmarku zákonom stanovenú lehotu na predloženie príslušných dokumentov, ktoré by mohli viesť k vydaniu dodatočného stavebného povolenia. To sa však zo strany stavebníka neudialo a tak stavebný úrad v Spišských Hanušovciach začal konať. Dňa 3. 6. 2019 nariadil vlastníčkovi stavby, Tomášovi P., odstránenie stavby na pozemku parc. č. KN – E 3514 kat. územia Spišské Hanušovce. V rozhodnutí stojí: „1. Vlastník stavby je povinný odstrániť stavbu s príslušenstvom v lehote najneskôr 60 – tich dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia, so začatím prác ihneď po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia. 2. Odstránenie stavby bude realizované na náklady vlastníka stavby. 3. Vlastník odstraňovanej stavby zabezpečí počas asanačných prác zodpovedajúce technické vybavenie a odborný dozor nad odstraňovaním

stavby odborne spôsobilou osobou. 4. Pri odstraňovaní stavby postupovať tak, aby sa neohrozila bezpečnosť osôb a okolie odstraňovanej stavby.“ Stavebný úrad Spišské Hanušovce teda vo veci preukázateľne konal.

VÝPOVEĎ NA POLÍCIU

Keďže sa aj po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia nič nedialo, pán Ján Vnenčák, bytom z Vranova nad Topľou, štvrtinový majiteľ pozemku, na ktorom stojí jablko sváru, sa rozhodol požiadať o pomoc orgány činné v trestnom konaní. V jeho výpovedi na Obvodnom oddelení Policajného zboru v Spišskej Starej Vsi zo septembra 2019 stojí nasledovné: (Poznámka redakcie: nasleduje citácia časti doplnenia výpovede p. Vnenčáka zo dňa 27. 9. 2019): „2. 7. 2015 p. Tomáš P. uzavrel a následne zaevidoval na Katastrálnom úrade v Kežmarku kúpnu zmluvu. Jedná sa o ornú pôdu v k. ú. obce Spišské Hanušovce, vedenú na LV 1169, parcelné číslo 3513, čím sa stal spoluvlastníkom v pomere 11/120 k celku. Potom si dal doviezť kvádre. V roku 2016 si sám bez súhlasu spoluvlastníkov určil, čo je jeho a dal si vypracovať geometrický plán, ktorým zabrať aj ornú pôdu susednej parcely vedenú na LV 1084 pod parcelným číslom 3514, na ktorej nemá žiadny spoluvlastnícky podiel. Ja som vlastníkom na týchto parcelách v pomere 1/4 k celku a aj na prilahlých parcelách č. 3512 a 3511/2 v tom istom pomere.“ Ďalej pán Vnenčák vo výpovedi uvádza aj vyjadrenia stavebného úradu, ktoré však neboli stavebníkom rešpektované.

OPÝTALI SME SA POLÍCIU

Keďže právoplatnosť rozhodnutia mala

nastať 03. 09. 2019 a vo veci nenastal zo strany stavebníka žiaden posun, pán Vnenčák nenavštívil len políciu, ale rozhodol sa vec medializovať, v úmysle poukázať na tento problém. Začiatkom októbra sa rozhodol navštíviť našu redakciu. Ján Vnenčák: „Tento problém som začal riešiť 13. 7. 2018, vtedy, keď sa mi dostali do rúk papiere o tom, že stavba sa zastavuje. Tento pozemok predtým patrilo môjmu dedovi a potom otcovi a strýkovi. Keď sa to tu začalo stavať, strýkovia mi to dali do rúk, aby som s tým urobil poriadok. Prepísali to na mňa. Z ostatných spolupodielnikov, okrem pána Budzáka, každý na to kašle. Skôr čakajú, ako to dopadne. Na druhý rok by som tu už chcel orať. Keď sme boli deti, tak sme tu gazdovali na tomto pozemku. Idem do dôchodku a chcem tu začať v úvodzovkách „podnikať“. Ja si myslím, že strašne pomaly to všetko ide. Rok trvá, kým sa vydá rozhodnutie o zastavení stavby. Za rok sa stane veľmi veľa. Stavba stojí a orgány stále len konajú, konajú a konajú. Kedy to skončí, ťažko povedať.“ V redakcii sme sa rozhodli kontaktovať Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Prešove, Oddelenie komunikácie a prevencie. Stanovisko k tejto veci nám 23. 10. 2019 poskytla pani Ing. Jana Ligdayová, hovorkyňa krajského riaditeľstva. „Dobrý deň p. Marhefka, na základe Vašej žiadosti Vám zasielam informáciu k stavu skráteneho vyšetrovania v predmetnej veci. Poverený príslušník Obvodného oddelenia Policajného zboru Spišská Stará Ves v auguste tohto roku začal trestné stíhanie pre prečin neoprávnené uskutočňovanie stavby podľa § 299a ods. 1 Trestného zákona. V konaní sa vykonávajú procesné úkony (výsluchy svedkov, zabezpečuje

sa potrebná, no rozsiahla dokumentácia k stavbe či k pozemku, ...). V tomto štádiu konania nie je možné vyjadrovať sa k jednotlivým úkonom a už vôbec nie k samotnému záveru (všetko závisí od obsahu výsluchov, zabezpečených listinných materiálov i prípadných ďalších vykonaných procesných úkonov).“ Pani hovorkyni sme napísali opäť po mesiaci, či je v tejto veci niečo nové. Získali sme nasledovnú odpoveď: „Dobrý deň p. Marhefka, ako sme už uviedli, ide o rozsiahlu dokumentáciu, uvedené pozemok vlastní 16 majiteľov a výsluchy sú vykonávané prostredníctvom dožiadaní iných orgánov, teda čaká sa na vykonanie a doručenie všetkých výsluchov. Vo veci je teda stále vydané iba uznesenie o začatí trestného stíhania a nie je možné v tomto štádiu vydať konečné rozhodnutie.“

OBEC SPIŠSKÉ HANUŠOVCE S ÚMYSLOM POKROČIŤ V KONANÍ

Starosta obce Spišské Hanušovce po čase, kedy ani po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o odstránení stavby, nebolo viditeľné žiadne konanie v zmysle rešpektovania nariadenia

stavebníkom, naďalej hľadal riešenia, ako v danej veci postupovať. Informoval o tom pána Vnencáka mailom, práve v mesiaci november. Starosta obce navštívil exekútorku s prosbou o radu a pomoc v ďalších krokoch tejto záležitosti. Obec Spišské Hanušovce môže požiadať o začatie exekúcie. Exekútor ako taký, sám nezabezpečí toto odstránenie, ale požiada navrhovateľa, teda obec Spišské Hanušovce, aby zabezpečila odstránenie tejto stavby. Obec má práce objednať, zaplatiť a až potom bude exekútor tieto náklady vymáhať od stavebníka. Vzhľadom na to, že obec by musela tieto náklady financovať z obecného rozpočtu, táto vec bola prerokovaná na obecnom zastupiteľstve, ktoré nesúhlasilo s vynaložením obecných prostriedkov na odstránenie tejto stavby. Starosta obce je teda nútený obrátiť sa na spoluvlastníkov stavby s otázkou, či sú ochotní sa na týchto nákladoch podieľať. Tak sa aj stalo. Pána Vnencáka sme kontaktovali opäť a opýtali sa, či je ochotný znášať náklady na takéto konanie. Povedal, že on aj pán Budzák sú pripravení finančne sa spolupodieľať na odstránení stavby v rozsahu svojho podielu na spoluvlastníctve tohto pozemku. Pán Vnencák však

uvádza, že svoj podiel na financovaní odstránenia stavby by mala znášať v určitom pomere aj obec, vzhľadom na to, že ide o občanov Spišských Hanušoviec.

PSEUDOEPILÓG

Na Slovensku je to tak. Hoci obec aj stavebný úrad konali, hoci sú sformulované jednoznačné závery v tomto konaní, stavba stále stojí a akoby nám chýbal inštitút, ktorý na základe skonštatovaného učiní spravodlivosti za dosť. Konat sa začne, ak to niekto finančne zatiahne. Zrejme však je, že cudzie nezákonné správanie a jeho nápravu musí niekto teraz dopredu uhradiť a čakať na refundáciu, ktorá sa má uskutočniť po vymáhaní prostriedkov od toho, kto nezákonnú stavbu postavil. Kto má zaplatiť za exekučné procesy? Obec? Spoluvlastníci? Niekto sa rozprestiera na mieste, ktoré mu nepatrí a na vôkol sa ľudia dovolávajú spravodlivosti a mrhajú energiu roky na to, aby sme zjednali nápravu. Zákony a inštitúcie v tejto krajine občas plávajú na vode. O tomto spore vás budeme informovať v nasledovných číslach.

(lum)

tami®

Ochutnaj
oblíbenú penu aj v sviežej
ovocnej príchuti

NOVINKA

Pata
MANGO - MARACUJA

Pata
Kakaová pena

mango - maracuja
Zloženie: tvaroh 44 %, smotana 21 %, cukor, stabilizátor (modifikovaný škrob, pšeničná múka, emulgátor E 472b, guarová guma), prírodná aróma, maracuja, farbivo (karotény), Sacharín, Spotrebujte do: najmenej 36 %, 100% prírodné, 8,7 % Spotrebujte do: na obale. Skladujte pri teplote od +2 °C do +8 °C

FOLKLÓRNA SPEVÁCKA SKUPINA VORODAJ VYDALA SVOJE DEBUTOVÉ CD

Folklórna spevácka skupina Vorodaj z Veľkého Lipníka datuje svoj vznik od mája roku 2012. Po siedmich rokoch pôsobenia sa členovia tejto skupiny rozhodli vydať svoj debutový album, ktorý uviedli do života v októbri tohto roku. Aká bola cesta k samotnému vzniku CD nosiča nám prezradila vedúca skupiny, pani Alena Jarembinská.

Kto bol iniciátorom tejto myšlienky a aká bola cesta k samotnému vzniku CD?
Nad vydaním CD sme uvažovali už pár rokov. Samotní Lipničania sa nás často pýtali, kedy nejaké vydáme a aj my sme cítili potrebu uchovať lipnícke piesne aj v takejto forme. Tento rok sme požiadali obec o finančnú podporu na vydanie CD. Vyhovela nám, tak sme sa v jari pustili do prípravy. Zvyčajne spievame acapella alebo v sprievode akordeónu, na CD sme však chceli pridať ďalšie hudobné nástroje - kontrabas, violu a husle. Najskôr sme teda hľadali muzikantov, ktorí by nám na CD hrali. Neskôr sme si vybrali piesne z nášho repertoáru a následne ich nacvičovali.

Kde ste nahrávali CD a ako dlho trvala jeho celková príprava?

CD sme nahrávali v New Folk Studio v Raslaviciach u Stanka Baláža. Pripravovali sme sa od jari a nahrávať sme začali v júli.

Aké piesne môžeme nájsť na CD?

Na CD sa nachádzajú lipnícke piesne. Niektoré spievame už roky, iné sme objavili nedávno. Piesne sme zbierali

postupne od začiatku fungovania našej skupiny od našich starých rodičov a seniorov z našej obce. Dodnes sa s nimi stretávame a zbierame lipnícke zvyky a piesne.

Kde si môžeme vaše CD kúpiť?

CD si môžete zakúpiť na obecnom úrade vo Veľkom Lipníku, alebo priamo u nás. Napríklad nás môžete kontaktovať na našej FB stránke FSS Vorodaj.

Kde a kedy ste vaše nové CD uviedli do života? Aký program ste si pri tejto príležitosti pripravili?

Uvedenie CD sa konalo 31. októbra v sále Kultúrneho domu vo Veľkom Lipníku. Pri tejto príležitosti sme si pre Lipničianov a hostí pripravili program zložený z niekoľkých malých tematických celkov - svadba, hrabanie na poľane, odchod regrútov a zábava. V týchto častiach sme zaspievali výber piesní, ktoré nájdete aj na CD. Sprevádzali nás chlapci, ktorí hrali aj na CD - Stanko Jendrichovský, Rado Nestorík, Peťo Zamiška a Janko Zrelák. Diváci si tak mohli známe piesne vypočuť v trochu inom podaní, než doteraz.

(sim)

MILAN NOVOTNÝ

BOL AKTÉROM PROTIREŽIMOVÉHO ŠTUDENTSKÉHO PROTESTU V NOVEMBRI 1989

Starovešťan Milan Novotný je absolventom odboru žurnalistika na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, od roku 1995 pôsobí v slovenskej diplomacii – striedavo v bratislavskom ústredí Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a na rôznych diplomatických postoch na našich veľvyslanectvách v zahraničí. Prostredníctvom neho sa pokúsime v novembrovom čísle Zamagurských novín pripomenúť jednu z najvýznamnejších udalostí našich moderných dejín. Reč bude o revolučnom dianí na jeseň roku 1989.

DEŇ PRED SEDEMNÁSTYM NOVEMBROM

Vo štvrtok, 16. 11. 1989, sa o 17.00 hod. na vtedajšom Mierovom (dnes Hodžovom) námestí v Bratislave začal nepovolený študentský protest za účasti asi dvesto vysokoškolákov, ktorí žiadali reformu školstva, slobodu, demokraciu a prepustenie politických väzňov. Jedným z organizátorov tohto protestného stretnutia bol práve Starovešťan Milan Novotný, v tom čase študent Univerzity Komenského v Bratislave. Vtedajší poslucháč žurnalistiky na filozofickej fakulte, podobne ako jeho viacerí spolužiaci, nesúhlasil s nedemokratickým režimom, v ktorom neobmedzene a celé desaťročia vládla jedna strana. „Boli sme nespokojní s vtedajšími spoločenskými pomermi a chceli sme ich zásadne zlepšenie. Myšlienka zorganizovať verejnú protestnú akciu sa medzi nami rodila postupne a takpovediac „dozrela“ začiatkom novembra pred Justičným palácom. Tam sa počas úvodného pojednávania zišlo niekoľko desiatok občanov, aby sme aspoň takto

symbolicky podporili v politickom procese súdených členov tzv. Bratislavskej päťky (Ján Čarnogurský, Miroslav Kusý, Vladimír Maňák, Hana Ponická, Anton Selecký). Medzi prítomnými študentmi filozofickej, ale aj ďalších fakúlt Univerzity Komenského, silnelo odhodlanie prejavíť nespokojnosť s vtedajším režimom aj nejako výraznejšie. Hľadali sme vhodný termín, a keďže sa blížilo 50. výročie zásahu nemeckých okupantov voči pražským vysokoškolákom (17. novembra 1939), výber padol na predvečer tohto tradičného študentského spomienkového dňa – štvrtok 16. novembra 1989.“

PROTEST NEBOL POVOLENÝ – „MONITOROVALI“ ICH PRÍSLUŠNÍCI VB A ŠTB

Išlo o prvý verejný protest slovenských študentov od roku 1968. Keďže nebol vopred oficiálne ohlásený, nemohol mať – a ani nemal – povolenie „príslušných“ inštitúcií. „To bol jeden z rozdielov v porovnaní s vystúpením študentov v Prahe o deň neskôr (v

piatok 17. novembra 1989), ich povolené spomienkové podujatie na zásah z roku 1939 totiž niekoľko dní pred jeho konaním oficiálne organizačne i „ideologicky zastrešilo“ celoštátne vedenie Socialistického zväzu mládeže...“ Na začiatku bratislavského protestu zaznela študentská hymna Gaudeamus igitur a vtedajšia federálna štátna hymna, následne sa „živá reťaz“ protestujúcich vydala z Mierového námestia dolu Námestím SNP cez Primaciálne a Hviezdoslavovo námestie na Vajanského nábrežie a k hlavnej budove Univerzity Komenského na Šafárikovom námestí. „Na schodoch do uvedenej budovy okupanti v auguste 1968 zastrelili študentku Danku Košanovú, na mieste tejto tragickej udalosti jeden z nás položil kyticu kvetov. Napokon sme sa vydali k budove Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky na vtedajšej Suvorovovej ulici. Počas presunu po uvedenej trase sme skandovali rôzne heslá – od tých umiernenějších „školských“ („Chceme školskú reformu“, „Chceme demokratické školstvo“,

Presne po 30 rokoch – 16.11. 2019, počas úspešnej rekonštrukcie pochodu zo 16.11. 1989, sa jeho účastníci „na kameru“ vyjadrovali už bez obáv z možných následkov...

„Nechceme monopol SZM“) až po radikálnejšie „politické“ („Chceme slobodu“, „Chceme demokraciu“, „Slobodu Čarnogorskému“, „Slobodu Bratislavskej päťke“). Po celý čas presunu nás „sprevádzalo“ šesť osobných automobilov vtedajšej Verejnej bezpečnosti (povestné bielo-žlté lady) a pre prípadných narušiteľov verejného poriadku boli pripravené aj dve špeciálne „omrežované“ policajné dodávky. Priebeh akcie zaznamenávali na kameru pracovníci bratislavskej redakcie federálnej televízie a z policajných áut aj príslušníci obávaného štátnej bezpečnosti. Tajná služba vtedajšieho režimu mala, prirodzene, aj na akademickej pôde svojich ľudí, ktorí informovali o príprave tejto akcie, čím zabezpečili aj jej dôkladné „monitorovanie“. Spravodajský šot, ktorý spracoval redaktor Pavol Jacz, ešte v ten istý deň videla vo večernej televíznej spravodajskej relácii „Aktuality“ celá republika. Účastníci bratislavského protestného pochodu sa vďaka detailným záberom dali bez problémov identifikovať, viacerí z nás dokonca povedali svoje požiadavky priamo do mikrofónu a televíznej kamery. V tejto súvislosti chcem pripomenúť najmä odvahu mojej vtedajšej spolužiačky Henriety Hrinkovej, ktorá prelomila bariéru našich obáv a ako prvá sa vtedy vyjadrila aj „na kameru“.

PREDLOŽIŤ POŽIADAVKY SLUŠNE A ROZIŠŤ SA

Študenti boli tajníkom Mestského výboru Komunistickej strany Slovenska, Gejzom Šlapkom vyzvaní, aby spísali požiadavky, protest rozpustili a neriešili

výhrady k vtedajšiemu režimu „politikou ulice“. „Odpoveďou mu bola ironická poznámka jedného z nás, že predsa aj Veľká októbrová socialistická revolúcia v roku 1917, aj Február 1948 prebiehali na ulici. Po ďalšej výmene názorov sa napokon obe strany dohodli na verejnej diskusii študentov a predstaviteľov príslušných stranických a štátnych orgánov, ktorá sa mala uskutočniť v utorok 21. novembra 1989 v priestoroch Študentského domova Ľudovíta Štúra v Mlynskej doline. K stretnutiu však napokon, z pochopiteľných objektívnych dôvodov, nedošlo.“

NÁSLEDKY SPRÁVANIA A RIZIKÁ VYPLÝVAJÚCE Z VEREJNÝCH PROTESTOV

Aj tento protest slovenských študentov bol nepochybne jedným z hybných a podporných mechanizmov toho, čo sa udialo na nasledovný deň. Piatok 17. novembra 1989 bol dňom očakávaných nových začiatkov a komunistov sa chystali vystriedať demokrati. Bratislavskí vysokoškooláci však večer po svojom proteste nemohli tušiť, že všetko napokon dopadne priaznivo a tak strach príbuzných a obavy študentov z očakávanej reakcie vtedajšej moci boli úplne oprávnené. „Čo sa v ten večer naozaj udialo a aké to môže mať následky, sme si reálne začali uvedomovať až večer, po odvysielaní televíznej reportáže a následných „ohlasoch“ od rodičov a známych. Nikto z nás totiž nemohol vedieť, ako to dopadne na druhý deň v Prahe a aký spád naberú udalosti najbližších dní a týždňov. Nebyť následného revolučného pohybu v celej spoločnosti, účastníkov bratislavského

študentského protestu by čakali prísne postihy fakultných, stranických i akademických orgánov a organizátorov veľmi pravdepodobne aj vylúčenie zo štúdia...“, dodáva Milan Novotný.

ZROD SLOBODY A PRVÉ PROTESTNÉ VYHLÁSENIE SLOVENSKÝCH ŠTUDENTOV

Mladícka chuť po zmene a entuziazmus vlastným mladým ľuďom, hnal dopredu študentov na najväčšej slovenskej univerzite, v centre rodiaceho sa štrajkového hnutia, v ktorom pôsobil aj Milan Novotný. Študentské hnutie v novembri 1989 motivoval risk pre správnu vec, ktorý sa – na rozdiel od hnutia vysokoškolákov v roku 1968 – skončil úspešne... Už doslova niekoľko hodín po brutálnom zákroku voči pražským kolegom z piatka 17.11. 89 päťica účastníkov bratislavskej demonštrácie (Andrea Červená, Adriana Hostovecká, Milan Novotný, Rastislav Rigo, Radoslav Števík) sformulovala prvé protestné študentské vyhlásenie na Slovensku. Po jeho následnom prečítaní vo vstupnej hale Univerzity Komenského v pondelok ráno jeho piati zostavovatelia vytvorili základ prvého slovenského vysokoškolského štrajkového výboru – sloboda a demokracia začali naberať reálne kontúry... Politický systém jednej strany sa začal rúcať, postupne sa rodil pluralitný demokratický systém, ktorého prvý najvýznamnejší prejav – slobodné voľby, v ktorých súťažili desiatky nových strán – sa uskutočnil v júni 1990.

(lum)

OBEC LESNICA ROZBEHLA POMOCOU EUROFONDŮ ÚSPEŠNÉ PODNIKANIE A VYTVORILA DLHODOBO UDRŽATEĽNÉ PRACOVNÉ MIESTA

Lesnica (24. októbra 2019) – Obec Lesnica nachádzajúca sa v poľsko-slovenskom pohraničí získala v roku 2013 z eurofondov 1,2 mil. eur na rozšírenie a modernizáciu Chaty Pieniny v rámci projektu cezhraničnej spolupráce. Obecná eseročka vďaka získaným prostriedkom rozbehla úspešné podnikanie, vytvorila stabilné pracovné miesta a zaujímavý príjem do obecného rozpočtu.

Pôvodná chata, postavená v roku 1976, slúžila ešte za bývalého režimu ako ubytovňa pre zamestnancov. Po tom, ako ju obec v rámci reštitúcie získala späť, vybudovala z nej turistickú ubytovňu, ktorá časom potrebovala obnovu. Obec prostriedky na rekonštrukciu chaty v tej dobe nemala, a tak sa uchádzala o eurofondy. Uspieť sa jej podarilo až na štvrtýkrát, kedy získala takmer 1,2 mil. eur, no okrem toho musela nájsť

prostriedky na 50% spolufinancovanie projektu. „Peniaze sme nemali, jediným riešením bol úver,“ spomína na začiatky podnikania Ján Gondek, starosta obce Lesnica, ktorým bol už v tom čase. Chata Pieniny, s.r.o. so 100% účasťou obce si vtedy zobrala úver 400-tisíc eur, ďalších 150-tisíc, so splatnosťou desať rokov, zobrala obec.

Rekonštrukciou chaty sa podarilo rozšíriť kapacitu z 15 na 39 izieb s počtom lôžok 74, čím sa zdvojnásobil príjem obce na dani z ubytovania na 4 000,- eur/ročne. Ďalších 8 000,- eur má obec z prenájmu časti parkoviska pri chate. A do budúcnosti to bude omnoho viac. „Po roku 2026, keď splatíme úvery, budú príjmy z chaty predstavovať zhruba 30-tisíc eur ročne do obecného rozpočtu,“ doplnil starosta obce Lesnica, ktorá má len 500 obyvateľov.

Pribudla aj reštaurácia, wellness a ďalšie služby, čím vytvorili aj nové pracovné miesta. Chata má 26 zamestnancov na trvalý pracovný pomer, cez sezónu tu má prácu ďalších 22 ľudí, prevažne miestnych. „V Regióne, ktorý trpí

nedostatkom pracovných príležitostí, je dať ľuďom prácu to najlepšie, čo môžeme spraviť,“ dodáva starosta.

Chata je po rekonštrukcii v prevádzke už štvrtý rok a darí sa jej. Aj keď zisk nateraz ide predovšetkým na splátky úverov a do ďalších investícií. Postupne obnovili okolie chaty, vybudovali parkovisko, neskôr svoje podnikanie rozšírili aj o prepravu – zakúpili dva autobusy a dva mikrobusesy, ktorými zväžajú ubytovaných hostí. „Počas prázdnin a letnej sezóny je chata plná, priemerná ročná obsadenosť je na úrovni 70%. Zhruba polovicu ubytovaných tvoria Slováci, za nimi nasledujú Česi, Litovci, Maďari a Poliaci. Mimo sezóny to bývajú školské zájazdy, školy v prírode. Ľudí k nám okrem dobrého pohostenia láka hlavne splav Dunajca, pešia a cyklo turistika, v zime bežkárske okruhy, zimný rafting,“ doplnil Ján Gondek z Chaty Pieniny, ktorá je otvorená celoročne. Ročne sa tu premelie odhadom cez 200-tisíc turistov.

www.lesnica.sk
Lesnica 26, 065 33

IMPLEMENTÁCIA PROJEKTU: „ZATEPLENIE A STAVEBNÉ ÚPRAVY KULTÚRNEHO DOMU A OBECNÉHO ÚRADU V OBCI SPIŠSKÉ HANUŠOVCE ZA ÚČELOM ZLEPŠENIA ENERGETICKEJ EFEKTIVITY.“

Obec Spišské Hanušovce požiadala ešte v roku 2017 o nenávratný finančný príspevok v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia, ktorý je spolufinancovaný Európskym fondom regionálneho rozvoja. Žiadosť bola schválená a koncom roka 2018 Obec podpísala Zmluvu o

poskytnutí NFP.

Začiatkom augusta 2019 sme začali implementovať tento projekt. Konkrétne ide o zateplenie vonkajších stien Kultúrneho domu a Obecného úradu, zateplenie strešného pláštá, výmena okien a dverí, montáž vykurovacích rozvodov a vykurovacích telies, inštalácia kotla na ÚK a montáž fotovoltiky. V súčasnosti je zrealizované zateplenie, vymenené sú okná a dvere, inštalácia rekuperácie a v súčasnosti realizujeme inštaláciu ÚK a kotolne. Preinvestovali sme k dnešnému dňu z celkovej hodnoty

projektu 176 916 € sumu 113 868 €.

Termín ukončenia realizácie uvedeného projektu je naplánovaný do marca 2020. Našou snahou je, aby sme projekt ukončili do konca tohto roka, aby sme sa na sviatok sv. Štefana mohli stretnúť na tradičnom divadelnom predstavení našich ochotníkov. Dúfame, že poveternostné podmienky nám do umožnia.

Jozef Dudžák, starosta
obce Spišské Hanušovce

DECEMBER 2019

Ateliér RAMAGU

8. 12. 2019 (NEDEĽA) 14:00 VIANOČNÁ TVORIVÁ DIELŇA

Program RAMAGU Ateliéru v poslednom mesiaci tohto roku začneme obľúbenou Vianočnou tvorivou dielňou. Kreatívne popoludnie je určené ako deťom, tak aj dospelým. Pre detičky budú pripravené medovníčky, ktoré si môžu sami vyzdobit', vianočná fotostena – kde si môžu rodinky urobiť krásnu vianočnú fotografiu a nenáročne vyrábať rôznych vianočných dekorácií. Tí zručnejší si budú môcť vyrobiť krásnych vianočných škriatkov, stromčeky, či anjelikov, s ktorými im pomôžu naše lektorky, teta Majka a teta Kitty. Nebudú chýbať vianočné piesne, či varené víno. Materiál na výrobu dekorácií pre vás zabezpečí RAMAGU, stačí si so sebou priniesť iba dobrú náladu! Vaše vstupné bude slúžiť na zabezpečenie materiálu, z ktorého si vyrobené ozdoby budete môcť zadarmo vziať domov. VSTUPNÉ: 3€

13. 12. 2019 (PIATOK) 19:00 KINO: AMNESTIE (KARÁSEK, 2019, DRÁMA/THRILLER)

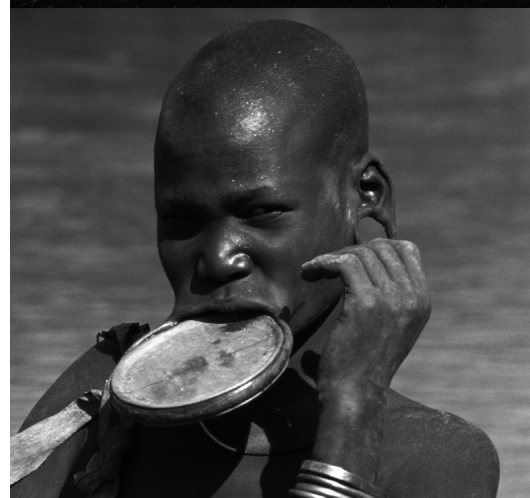
Kino novinka aj u nás! Nový česko-slovenský film Amnestie v réžii Jonáša Karáaska je dramatickým príbehom troch rodín, ktorý sa odohráva na pozadí veľkých spoločenských zmien, rozpadu komunizmu a vytvorenia demokratického Československa. Ich osudy sú vzájomne prepletené, spájajú ich Havlove amnestie a následné udalosti v leopoldovskej väznici. Havlove amnestie boli veľkou skúškou demokracie a ich kontroverznosť dodnes pretrváva v obidvoch štátoch. Myšlienkou amnestií bolo urobiť veľký predel – jasné znamenie, že predchádzajúca justícia nepracovala dobre. Spôsobili však obrovskú nespokojnosť medzi väzňami a v Leopoldove následne po masovej hladovke vypukla vzbura, ktorá si napokon vyžiadala vojenský zákrok. VSTUPNÉ: 3€, SEDENIE: pri stoloch

14. 12. 2019 (SOBOTA) 19:00 CESTOVATEĽSKÝ VEČER S ROBOM KOČANOM: OMO – MIZNÚCI SVET PRAVEKU

Niekoľko Slovákov malo možnosť a šťastie vidieť miznúce kmene v ich pôvodnom prostredí etiópskej rieky Omo skôr, ako ich domovinu zničili bagre civilizácie a majestátnu Omo zatarasili priehradou a vodné elektrárne. Príďte nazrieť do dnes už takmer neexistujúceho sveta praveku v komentovanom premietaní a rozhovore s jedným z cestovateľov – fotografom Robom Kočanom. Veríme, že spolu takto v RAMAGU otvoríme pravidelné cestovateľské večery, kde sa nadjeme dosiaľ nepoznaného a nazrieme za náš bežný, každodenný horizont. VSTUPNÉ: 3€, SEDENIE: pri stoloch

20. 12. 2019 (PIATOK) 19:00 VIANOČNÝ KONCERT

K vianočnému obdobiu nepochybne patria známe vianočné piesne, ktoré dotvárajú atmosféru najkrajších sviatkov v roku. My v RAMAGU radi spievame a preto sme sa rozhodli pripraviť vianočný koncert, v ktorom odoznejú Vianoce prinášajúce melódie. Synonymom RAMAGU sú pre nás slovká rodina, či priatelia a preto sa vám v tento večer predstaví Lenka a Paulínka Kováčikové, Lívia Frankovská, Simona Marhefková a Igor Valkovský. Príďte k nám stráviť výnimočnú atmosféru pri pohári dobrého vareného vína v spojení s krásnymi melódiami Vianoc. VSTUPNÉ: 3€, SEDENIE: pri stoloch

R
RAMAGU
D I V A D L O

Ritro
INVEST

u. fond
na podporu
umenia

* Podujatia kultúrneho centra z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia

ATELIÉR RAMAGU
SNP 30/59, Spišská Stará Ves
+421 903 991 075
ramagu.sk

PAMÄTNÉ TABULE OLYMPIJSKÝM VÍŤAZOM

5. novembra 2019 privítalo mesto Spišská Stará Ves trojicu olympionikov. V tento deň boli na budove Základnej školy odhalené pamätne tabule Jurajovi Minčíkovi, Ladislavovi Škantárovi a Petrovi Škantárovi, ktorí sú zároveň aj absolventmi tejto školy. Pri tejto príležitosti navštívil jediné mesto Zamaguria aj predseda Združenia olympijských klubov SR - Ivan Čierny, René Pucher - člen výboru Slovenskej asociácie olympionikov, Andrea Balúchová - členka Olympijského klubu Spiš, či Viliam Mjartan - predseda Olympijského klubu Spiš. Prítomní boli samozrejme aj zástupcovia mesta a Spojenej školy. Po odhalení tabúl čakala olympionikov ešte jedna milá udalosť, a to slávnostné otvorenie nového multifunkčného ihriska v areáli Základnej školy.

(sim)

POKRAČOVANIE V BUDOVANÍ KANALIZÁCIE V OBCI REĽOV

Rozhodnutím ministra životného prostredia Slovenskej republiky, Lásla Sólyomosa, zo dňa 29.03.2019, bola obci Reľov na základe žiadosti a posúdením hodnotiaceho procesu Environmentálneho fondu poskytnutá podpora formou dotácie suma vo výške 150 000,- € na budovanie kanalizačnej siete.

Obec na financovanie účelu dotácie zabezpečila z vlastného rozpočtu 5%,

teda sumu 7 894,74 €. Zhotoviteľ tohto projektu, ARPROG Poprad, v súčasnej dobe finišuje s prácami a predpokladáme jeho ukončenie v najbližších dňoch. K celkovému ukončeniu kompletného odkanalizovania v katastrálnom území Reľov ostane už iba prečerpávací stanica ponad potok Ščerbová, ktorá je projekčne naplánovaná a bude osadená pred mostom pri štátnej ceste a zaústená do už osadenej šachty. Aj keď sa pri týchto prácach vyskytli menšie problémy zo

strany občanov, nás teší fakt, že sa opäť zníži environmentálna záťaž prírody a prispeje k vyššiemu komfortu občanov, ale aj kvality vôd v potokoch, kde neraz končili splašky z domácnosti. Preto sa aj touto cestou chcem poďakovať zhotoviteľovi za vysoko profesionálny prístup pri realizácii celého diela, ako aj jeho zamestnancom.

František Dudžák,
starosta obce Reľov

ROČNÉ PREDPLATNÉ ZAMAGURSKÝCH NOVÍN

kdekoľvek na Slovensku za 18,00€

info: 0903 647 089

zamagurske.noviny@gmail.com

ZÁŽITKY DOMA NENÁJDEŠ.

Využite výhodný
predpredaj sezónnych
skipasov, ušetríte
a prelyžujte celú zimu
v Bachledke.

Viac info na www.bachledka.sk

SEZÓNKA

VÝHODNE

OSTROV ŠŤASTNÝCH ĽUDÍ

ZA HRANICE VŠEDNOSTI
S DANIELOM KOSTKOM

Na La Palmu som spolu s mojím rakúskym kolegom Petrom pricestoval dva dni pred príchodom skupiny, ktorú sme mali začiatkom novembra sprevádzať.

Tie dva horúce dni sme využili na preskúmanie doposiaľ nepoznaných kútov tohto nádherného ostrova. Na ceste do vavrínového pralesa sme sa v jednej kaviarničke zastavili na kávu. Pár minút po nás vošli do kaviarne dvaja policajti. Jeden z nich mal v rukách väčšiu škatulu, z ktorej vybral tortu a zapálil na nej jednu sviečku. Pri barovom pulte stáli asi traja ďalší urastení chlapi. Všetci odrazu začali spievať španielsku verziu známej narodeninovej piesne „Happy Birthday to you“. My sme sa samozrejme pridali, pretože to bolo veľmi milé a dosť nákazlivé. Domysleli sme si, že to patrilo tej milej tetuške, ktorá nás obsluhovala. Prečo to vlastne spomínam? Také silné

a emotívne zážitky nie sú každodennou záležitosťou. Je vzácné zažiť spontánnosť miestnych obyvateľov, ich radosť zo života a schopnosť tešiť sa z maličkostí. No povedzte, kedy ste naposledy videli dvoch spievajúcich policajtov?

Na druhý deň sme si po preskúmaní terénu dali v inej reštaurácii chutný obed. Zaujímavé bolo pozorovať správanie čašníkov. Keď sme vošli do reštaurácie, všetci si nás všimli, pozdravili a privítali nás. Venovať sa nám však začali až po 10 minútach. Obslúžili najprv tých, ktorí už mali objednané a až potom rozbehli ďalšie objednávky. Všetko robili veľmi pokojne a premyslene. Kým som ich pozoroval, uvedomil som si, že mi to čakanie vôbec nevádi. Pomyslel som si na niektoré slovenské zariadenia, v ktorých si každý zákazník myslí, že práve on je ten najdôležitejší a že čašník k nemu musí okamžite priletieť, keď od neho

niečo potrebuje...

Čím som starší, tým viac mi začína prekážať perfekcionizmus. Priznám sa, že aj ja som bol dlho v jeho pazúroch, lebo som vždy chcel všetko robiť perfektne. No život nie je perfektný, ani ľudia nikdy nebudú dokonalí. Všetci robíme chyby a to je dobre. Aspoň sa nenudíme a môžeme sa celý život učiť.

Aby som však na nás Slovákov nebol príliš kritický, budem citovať jedného kanadského hokejistu, ktorý momentálne oblieka dres HKM Zvolen. Volá sa Kyle Bonis: „Doma sa každý stále len ponáhľa a ponáhľa, za niečím cestuje, za niečím sa naháňa... Myslím, že Európania sú šťastnejší. Vo všeobecnosti sú to naozaj šťastnejší ľudia...“ Nuž, asi to s nami nie je až také hrozné, čo myslíte?

Mgr. Daniel Kostka

ŠÁLKA KÁVY:

30 ROKOV PO REVOLÚCII – „ZA KOMUNIZMU BOLO LEPŠIE!“

„Za komunizmu bolo lepšie!“ S touto vetou sa stretávame denno- denne. A ja s ňou absolútne nesúhlasím. Môj názor je už roky nemenný: Obludný komunistický systém na základoch marxizmu, ktorý zaviedol do praxe Lenin so svojím poskokom Trockým, nikdy nemal existovať! Ako vznikol? Pripomeniem: na vyvražďovaní vlastného národa, koncentračných táboroch, hladomorie. A napriek tomu v socialistickej ideológii Lenin ostal večne živý (komunistický zabalzamovaný Boh). Ako to bolo s komunizmom v Československu? Pripomeniem: násilná kolektivizácia, znárodnenie (čiže ukradnutie fabriek a majetku), vyhladenie mníšskych kláštorov, popravy, vykonštruované procesy a mnoho ďalšieho utrpenia. Neobstojí úvaha, že potom v osemdesiatych rokoch bol komunizmus poľudštený. Stále sa strieľalo na hraniciach, stále nebola sloboda prejavu. Kto chcel byť vo funkcii, musel byť v komunistickej strane. Ak by som sa chcel podrobne rozpísať na túto tému, nestačilo by mi celé číslo Zamagurských novín.

Niekoľko s nostalgiou spomína na to, že za komunizmu každý musel chodiť do práce, boli mladomanželské pôžičky, boli podnikové byty. Ale všetko sa rozdávalo z nakradnutého a zo znárodneného. Za komunizmu tak, ako aj dnes, sme museli platiť dane. Keby nebol komunizmus boli by sme bývali v zemliankach, vozili sa na konských povozoch? Nie, Československo bolo pred vojnu jedna z najvyspelejších ekonomík v Európe, čiže aj na svete.

Komunistický pohlavár sa pýta Deža: „Čo by si robil, keby otvorili hranice na západ?“ „Vyskriabal by som sa na strom.“ „Prečo?“ „Aby ma neušliapal ten dav, čo tam bude utekať!“ „A keby otvorili hranice na východ?“ „Tiež by som vyliezol na strom, aby som videl toho debila, čo tam bude utekať.“ Asi takto dobre bolo za socializmu. A všetkých rusofilov sa chcem opýtať: Prečo všetci chodíte pracovať a deti dávate študovať na západ a nie do bájnemu demokratického Ruska? Ale to len tak na okraj...

Áno, pred 30-timi rokmi sme štrngali kľúčmi, vybojovali sme slobodu, ale nečakali sme, že moc prevezmú pohrobkovia komunizmu, zlodeji, korupčníci a urobia si z našej vlasti zlatú baňu. Nikto z nás, čo sme stáli na tribúnach a sľúbili si lásku nečakal, že za našimi chrbtami stoja hyeny a čakajú na svoj lup. Dodnes mám zimomriavky, keď vidím zábery z Nežnej revolúcie, dodnes prežívam tie chvíle, keď padá jeden obludný režim, postavený na utopistických myšlienkach. A každý deň sa preberám zo šoku, ako nás dokázali zneužiť. Denno-denné kauzy, rozkrádanie majetku, obľbovanie ľudí sociálnymi balíčkami. To nebol cieľ revolúcie. Niekde som čítal, že prerod spoločnosti trvá 60 rokov. Nechcel som tomu veriť, ale už 30 rokov máme za sebou a... Budeme čakať ešte ďalších 30 alebo konečne urobíme poriadok. (Vo februári sú voľby a Fico má stále 20% . Na rukách nosí hodinky za 20.000€ a dlhé roky bol susedom Kočnera. Nezabudnite mu dať hlas.)

Na koniec ešte jedna otázka pre zástancov komunizmu. Viete prečo za komunizmu nechodili naše ženy utierať zadky do Rakúska? LEBO BY ICH NA HRANICI ZASTRELILI!

17. novembra sme oslávili 30 rokov od pádu komunistického režimu. Momenty spomienok zvyčajne sprevádza hodnotenie minulej aj súčasnej doby. Najčastejšie sa skloňuje slovo „sloboda“. V tejto oblasti zaznamenala naša spoločnosť zrejme najväčší pokrok. Otvorenie hraníc, koniec cenzúry v médiách a právo vyjadriť svoj názor. Ani po 30-tich rokoch však nemôžeme povedať, že všetko je dokonalé.

Občania Slovenskej republiky môžu voľne navštevovať až 180 krajín sveta, čo znamená, že náš pas patrí medzi najcennejšie cestovné doklady na svete. Pre porovnanie - občania USA môžu bez vybavovania víz vycestovať do 185 krajín a občania Ruska do 119 krajín.

Hranice sú otvorené, a tak mnoho „mozgov“ odchádza do zahraničia. Pred Slovenskom preto v najbližších rokoch stojí veľká výzva. Vytvoriť doma také podmienky, aby tu chceli Slováci študovať, pracovať aj žiť.

Cenzúru v médiách nahrádza autocenzúra. Dnes už v redakciách nepôsobí káder, ktorý zlomí pravdu cez koleno a obsah novín „na počkanie“ prepíše. Niektoré redakcie si však samé dávajú pozor, čo o kom napíšu. Napriek slobode slova aj tu totiž narazili na problém, ktorým je vlastníctvo médií. Noviny, rádiá a televízie skupujú oligarchovia, ktorí ich využívajú ako prostriedok rozvoja svojho biznisu.

Riešenie má v rukách každý z nás. Ak bude mať médium peniaze od svojich čitateľov, nebude k tomu potrebovať boháčov. Tak, ako sme kedysi platili za vytlačené noviny zo stánku, mali by sme dnes platiť aj za články na internete. Do budúcnosti by sme mali viac podporovať kvalitnú žurnalistiku, inak o ňu prídeme. Zároveň tie médiá, za ktoré platíme, napríklad verejnoprávne, musíme spoločne chrániť. Za vyjadrenie protivládneho názoru, alebo odmietavého postoja voči nadriadeným, hrozili v minulosti tvrdé perzekúcie, neraz aj väzenie. Táto doba je z veľkej časti preč, no ľudí, ktorí od revolúcie prišli podobným spôsobom o prácu, by sme napočítali viac, než dost.

30 rokov po revolúcii dokonca štát zachádza ešte ďalej. V posledných týždňoch rezonoval prípad opozítnika Jaroslava Naďa, ktorý je stále otvorený, no uzavretá kauza Romana Mikulca ukazuje, ako sa štát s pomocou polície a vojenskej tajnej služby snaží na najvyššej úrovni zdiskreditovať svojich kritikov.

Dôležitá bude preto odvaha. Berme si príklady z ľudí, ktorí ju majú a v rámci svojich možností urobme maximum. Sledujme politiku a využívajme možnosť slobodných volieb. Lebo ako sa vraví: „Kto zaspí v demokracii, zobudí sa v diktatúre.“

Emanuel Galčík

Autor pracuje ako pltník splavu na Dunajci

Kristián Čekovský

Autor pracuje v oblasti žurnalistiky a mediálneho poradenstva

ANKETA: STO DNÍ DO VOLIEB. VIETE, KOHO BUDETE VOLIŤ?

Túto otázku sme položili minimálne dvadsiatim respondentom. Vyjadriť sa na margo politiky však zrejme nemusí pre každého znamenať komfortnú zónu, a preto uvádzame presne toľko odpovedí, koľko sa nám podarilo získať. Všetkým tým, ktorí sa s nami podelili o názor, ďakujeme.

Voľby
do Národnej rady
Slovenskej republiky

JOZEF MUSALA **STAROSTA OBCE LECHNICA:**

Ja volím Slovenskú národnú stranu. Program a hodnoty strany sú mi najbližšie a som rád, že práve SNS sa podarilo presadiť vo vláde (okrem mnohých ďalších dobrých opatrení) rekreačné poukazy. Osobne to považujem za najlepšie opatrenie, ktoré do ekonomiky prinesie veľa, či už priamo, alebo aj nepriamo - vytvorením a podporou pracovných miest. Iste, je mnoho oblastí, v ktorých sa dá zlepšovať, ale verím, že ďalšiu vládu sa podarí zložiť z čo najmenšieho počtu subjektov s pronárodnou orientáciou.

IGOR MARHEFKA **PODNIKATEĽ,** **SPIŠSKÁ STARÁ VES:**

Voliť budem stranu, ktorá ponúkne riešenia v oblasti rozvoja ekonomiky, vzdelania, zdravotníctva, vymožitelnosti práva. Túto definíciu nespĺňa ani jedna strana súčasnej koalície, ktorých vládnutie sprevádza stagnácia a množstvo káuz. Do úvahy nepripadajú ani extrémistické strany, ktoré nám svojou orientáciou pripomínajú to najhoršie z minulosti. Takže za mňa - SaS, Za ľudí, PS, ktoré by mali aj tak spolupracovať. Rozhodne program.

ING. MARIÁN MARHEFKA **EKONÓM RAMAGU, O. Z.:**

Budem voliť stranu Andreja Kisku - Za ľudí. Som dlhoročný volič KDH, ale vzhľadom na to, že po voľbách v roku 2016 som bol veľmi sklamaný, že sa KDH do parlamentu nedostalo a môže sa to zopakovať aj tentokrát, rozhodol som sa voliť istotu. Strana Za ľudí, pod vedením Andreja Kisku, je mi rovnako blízka preto, že má vo svojich radoch aj ľudí, ktorí majú podobné konzervatívne zmysľovanie ako ja.

MGR. DANIEL KOSTKA **SPRIEVODCA,** **BÝVALÝ RIADITEĽ GYMNÁZIA:**

Bude to asi znieť divne, no momentálne si z toho domotaného spletenca neviem vybrať. Je to smutné, ale fakt ma nikto z nich ničím poriadnym nepresvedčil. Ale voliť určite pôjdem, len si to musím poriadne premyslieť. Smer, SNS ani ĽSNS to určite nebudú.

MVDR. VILIAM OVŠONKA **VETERINÁRNY LEKÁR,** **SPIŠSKÉ HANUŠOVCE:**

Určite viem koho nebudem voliť. To znamená, nikoho z momentálnej koalície, ani žiadnu extrémistickú stranu. Som z presvedčenia pravičiar a tým pádom vždy dávam hlas pravicovej strane.

(lum)

Keď začiatkom novembra sneží, máva...

T	E	F	U	L'	K	Ž	N	G	M
H	C	A	D	Š	S	I	N	A	J
A	E	J	H	K	V	M	K	C	E
K	V	R	Ý	L'	O	A	E	E	D
N	R	O	T	O	L	B	S	K	Z
U	E	N	R	Š	P	M	O	O	U
L'	T	T	K	T	E	Y	R	T	C
O	A	E	L'	E	Č	G	P	K	H
P	J	U	V	R	O	T	A	A	V
E	V	Ž	C	N	U	J	A	Z	Í

Použité slová:

bloto, dach, fajront, fuľk, gacek, gymba, kotka, mjazduch, orgon, polunka, prosek, trova, vjater, vrota, zajunc, čeplo, čeľe, škl'o, žima

GORALSKÉ **OKIENKO**

Mjazduch

- priestor medzi budovami

Ryštok

- prírodný kanál

Horungvja

- pohrebná zástava

Kužňa

- kováčska dielňa

INZERCIA:

PREDÁM LEŠTENÝ SMREKOVÝ TATRANSKÝ OBKLAD V CENE 3 €/M², ZRUBOVÝ PROFIL - POLGULATÝ, HRANOLY A DLÁŽKOVICU NA PODLAHY. KONTAKT: WWW.DREVOZRUBYOBLADY.SK, MOBIL: 0908 234 866

STOLNÝ TENIS

PSTZ Poprad – 6.liga, muži 2019/2020

Por.	Mužstvo	Zápasy	V	R	P	K	Skóre	Body
1	STK Plaveč A	7	7	0	0	0	105:21	21
2	MŠK Adento Svit A	7	5	0	2	0	92:34	17
3	STK Severka Kežmarok D	6	5	0	1	0	67:41	16
4	ŠKST Spišský Štvrtok D	6	4	0	2	0	69:39	14
5	Sp. St. Ves-Lesnica C	6	3	0	3	0	55:53	12
6	STO Spišské Bystré C	6	3	0	3	0	54:54	12
7	TJ Spišský Štiavnik C	6	3	0	3	0	53:55	12
8	TJ Sokol Jakubany B	7	1	1	5	0	40:86	10
9	ŠK Veterán Poprad D	7	1	1	5	0	36:90	10
10	Obec Spišská Teplica A	6	1	1	4	0	32:76	9
11	STO Spišské Bystré D	6	0	1	4	1	27:81	6

VSSTZ Košice – 3.liga Západ, muži 2019/2020

Por.	Mužstvo	Zápasy	V	R	P	K	Skóre	Body
1	TJ STO Slovenská Ves A	7	6	0	1	0	80:46	19
2	STO Letanovce A	7	6	0	1	0	74:52	19
3	Fortuna Kežmarok B	7	5	0	2	0	80:46	17
4	STK Severka Kežmarok A	7	5	0	2	0	73:53	17
5	ŠKST Spišský Štvrtok A	7	4	1	2	0	73:53	16
6	STK Gemerská Poloma A	7	4	0	3	0	60:66	15
7	TJ Javorinka Levoča A	7	3	0	4	0	56:70	13
8	ŠKST Spišské Vlchy A	7	2	1	4	0	63:63	12
9	MŠK Slavoj Sp. Belá A	7	2	0	5	0	52:74	11
10	STO Poprad Veľká A	7	2	0	5	0	52:74	11
11	ŠK Veterán Poprad A	7	2	0	5	0	50:76	11
12	TJ Sp.St.Ves-Lesnica A	7	0	0	7	0	43:83	7

VSSTZ Košice – 4.liga Podtatranská, muži 2019/2020

Por.	Mužstvo	Zápasy	V	R	P	K	Skóre	Body
1	TJ Spišský Štiavnik A	7	7	0	0	0	102:24	21
2	STO Spišské Bystré A	7	6	0	1	0	94:32	19
3	St. Lubovňa/Jakubany B	7	6	0	1	0	89:37	19
4	TJ Požiarnik Rakúsky A	7	4	0	3	0	72:54	15
5	STO Švábovce A	7	4	0	3	0	65:61	15
6	ŠK Veterán Poprad B	7	4	0	3	0	63:63	15
7	TJ Sokol Jakubany A	7	4	0	3	0	61:65	15
8	TJ Sp.St.Ves-Lesnica B	7	3	0	4	0	59:67	13
9	TJ STO Slovenská Ves B	7	2	0	5	0	51:75	11
10	ŠKST Spišský Štvrtok B	7	1	0	6	0	41:85	9
11	STK Nová Lesná A	7	1	0	6	0	33:93	9
12	Fortuna Kežmarok C	7	0	0	7	0	26:100	7

HANUŠOVSKÝ FUTBAL
SLÁVI VÝROČIE

Od otvorenia futbalového ihriska v Spišských Hanušovciach uplynulo 25 rokov. Prvý zápas sa tu odohral 16. 10. 1994. Hanušovce však vtedy „nepokrstili“ ihrisko víťazstvom. Výbornej podľahli tesným výsledkom 1:2. Hanušovský Tatran pri spomienke na významnú udalosť tamojšieho futbalu udelil čestné členstvo tým, ktorí boli nápomocní pri budovaní ihriska, alebo sú dlhodobými podporovateľmi futbalového diania v dedine. Ocenenými sa stali František Tuka, Ľuboslava Ovšonková, František Budziňák, Pavol Babík a Peter Grainda.

(lum)

FUTBAL

TJ DUNAJEK SPIŠSKÁ STARÁ VES (MUŽI)

Klub	Z	V	R	P	B
1 FK 05 Levoča	14	9	4	1	31
2 ŠK Harichovce	14	10	1	3	31
3 1. MFK Kežmarok	14	9	2	3	29
4 FK 1931 Hranovnica	14	9	2	3	29
5 TJ Slovan Nálepkovo	14	7	5	2	26
6 FK Olcnavá	14	6	4	4	22
7 MFK Gelnica	14	6	3	5	21
8 TJ Štart Hrabušice	14	6	1	7	19
9 FK Vysoké Tatry	14	5	4	5	19
10 FK Veľká Lomnica	14	5	2	7	17
11 TJ Tatran Ľubica	14	4	1	9	13
12 TJ Dunajec Spišská Stará Ves	14	3	0	11	9
13 TJ Nový život Kluknava	14	2	1	11	7
14 OFK Vikartovce	14	2	0	12	6

TJ DUNAJEK SPIŠSKÁ STARÁ VES (U19)

Klub	Z	V	R	P	B
1 FK Svit	13	11	1	1	34
2 TJ Slovan Smižany	13	9	0	4	27
3 TJ Dunajec Spišská Stará Ves	13	8	2	3	26
4 MŠK Spišské Podhradie	13	7	3	3	24
5 Slovan FO Markušovce	13	8	0	5	24
6 OTJ Jamník	13	7	2	4	23
7 FK 05 Levoča	13	7	1	5	22
8 OFK Vikartovce	13	7	0	6	21
9 FK POKROK SEZ Krompachy	13	4	1	8	13
10 FAM Poprad	12	3	2	7	11
11 TJ Tatran Ľubica	13	3	2	8	11
12 1. ŠK TATRAN Spišské Vlchy	13	1	2	10	5
13 ŠK Harichovce	13	1	0	12	3

TJ DRUŽSTEVNÍK VEĽKÝ LIPNÍK (U15)

Klub	Z	V	R	P	B
1 TJ Družstevník Veľký Lipník	6	5	0	1	15
2 TJ Sokol Jakubany	6	4	0	2	12
3 TJ DRUŽSTEVNÍK ČIRČ	6	2	1	3	7
4 TJ SOKOL Ľubotín	6	0	1	5	1

TJ DUNAJEK SPIŠSKÁ STARÁ VES (U15)

Klub	Z	V	R	P	B
1 FK Vikartovce	11	9	1	1	28
2 OFK 1934 Sp. Bystré	11	8	1	2	25
3 TJ Tatran Lipt. Teplička	11	7	1	3	22
4 TJ FO Výborná	11	6	0	5	18
5 OŠK Spišský Štvrtok	11	6	0	5	18
6 ŠK 06 Slovenská Ves	11	2	2	7	8
7 TJ Dunajec Sp. Stará Ves	11	2	0	9	6
8 TJ Tatran Huncovce	11	1	1	9	4

TJ TATRAN SP. HANUŠOVCE (MUŽI)

Klub	Z	V	R	P	B
1 FO Vlková	14	13	1	0	40
2 OFK Kravany	14	10	2	2	32
3 FK 49 Spišský Hrhov	14	8	3	3	27
4 ŠK Lučivná	14	7	3	4	24
5 FK LENDAK	14	6	4	4	22
6 TJ Požiarnik Vlkovce	14	6	3	5	21
7 TJ Partizán Vernár	14	6	2	6	20
8 OFK Prebojník Hozelec	14	5	4	5	19
9 FK Thermal Park Vrbov	14	5	4	5	19
10 ŠK 06 Slovenská Ves	14	6	0	8	18
11 OFK Jánovce	14	3	5	6	14
12 FK Bijacovce	14	3	1	10	10
13 FK Družstevník Kurimany	14	2	0	12	6
14 TJ Tatran Spišské Hanušovce	14	1	2	11	5

TJ TATRAN SPIŠSKÉ HANUŠOVCE (U11)

Klub	Z	V	R	P	B
1 TJ Tatran Spišské Hanušovce	12	8	1	3	25
2 TJ Požiarnik Vlkovce	12	8	1	3	25
3 TJ Tatran Ľubica	12	6	0	6	18
4 FO Vlková	12	1	0	11	3

TJ DRUŽSTEVNÍK VEĽKÝ LIPNÍK (U19)

Klub	Z	V	R	P	B
1 TJ Družstevník Veľký Lipník	6	4	1	1	13
2 TJ Sokol Jakubany	6	4	1	1	13
3 TJ SOKOL Ľubotín	6	0	0	6	0

"DRUŽSTEVNÍK" FRANKOVÁ (MUŽI)

Klub	Z	V	R	P	B
1 FK Švábovce	8	8	0	0	24
2 OFK Rakúsky	8	6	0	2	18
3 "DRUŽSTEVNÍK" FRANKOVÁ	8	4	2	2	14
4 Družstevník Dravce	8	3	4	6	6
5 ŠK - obce Dúbrava	8	1	1	6	4
6 FK Gánovce	8	1	0	7	3

MLADOSŤ MATIAŠOVCE (U15)

Klub	Z	V	R	P	B
1 ŠK Zemedar Poprad - Stráže	10	7	2	1	23
2 FK Thermal Park Vrbov	10	6	2	2	20
3 OFK Šuňava	9	6	1	2	19
4 OFK Toporec	10	4	2	4	14
5 Mladosť Matiašovce	9	3	0	6	9
6 FK Gánovce	9	1	2	6	5
7 TJ Baník Hôrka	9	1	1	7	4

TJ DRUŽSTEVNÍK VEĽKÝ LIPNÍK (MUŽI)

Klub	Z	V	R	P	B
1 FK SLOVAN VYŠNÉ RUŽBACHY	11	10	1	0	31
2 TJ Sokol Jakubany	11	9	0	2	27
3 ŠK Nová Ľubovňa	11	7	1	3	22
4 TJ Družstevník Veľký Lipník	11	6	1	4	19
5 TJ SOKOL Ľubotín	11	5	1	5	16
6 TJ D. Minčol Šar. Jastrabie	11	4	2	5	14
7 MFK Stará Ľubovňa B	11	4	1	6	13
8 FK Podolínec	11	4	0	7	12
9 TJ Poľnohospodár Plaveč	11	1	1	9	4
10 TJ Družstevník Litmanová	11	1	0	10	3

TJ DRUŽSTEVNÍK VEĽKÝ LIPNÍK (U13)

Klub	Z	V	R	P	B
1 TJ Družstevník Veľký Lipník	6	4	1	1	13
2 TJ Poľnohospodár Plaveč	6	3	2	1	11
3 TJ DRUŽSTEVNÍK ČIRČ	6	3	1	2	10
4 TJ Sokol Jakubany	6	0	0	6	0

(zdd)